

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ โครงการทั้ง 3 โครงการในกิจกรรมสร้างโลกโดยผ่านเด็กของสถานปฏิบัติธรรมเสถียรธรรมสถาน ในการปูพื้นฐานการเรียนรู้ถึงการดำเนินชีวิต และการอยู่ร่วมกันอย่างพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน รวมถึงการช่วยเหลือบุคคลที่ประสบปัญหาในสังคม พัฒนาจิตใจและเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องในสังคม ซึ่งผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอน ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการจัดโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในกิจกรรมสร้างโลกโดยผ่านเด็กของสถานปฏิบัติธรรมเสถียรธรรมสถาน
2. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการของกิจกรรมสร้างโลกโดยผ่านเด็ก

ขอบเขตของการวิจัย

1. โครงการของกิจกรรมสร้างโลก โดยผ่านเด็กของสถานปฏิบัติธรรมเสถียรธรรมสถาน ที่ศึกษา ได้แก่ โครงการสร้างโลกโดยผ่านเด็ก (งานการศึกษาเด็กปฐมวัย) โครงการเปิดโลกกว้างสำหรับเด็กพิเศษ (เด็กตาบอดและพิการซ้ำซ้อน) โครงการบ้านสายสัมพันธ์ (แม่ ลูก ที่ประสบปัญหาชีวิต)
2. ขั้นตอนในการบริหารโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน 7 ขั้นตอนของมัลคัม โนลส์ ที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดโครงสร้างในการวางแผนร่วมกัน การวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียน การกำหนดวัตถุประสงค์ การออกแบบกิจกรรม การดำเนินการ และการประเมินผลการเรียนรู้

แหล่งข้อมูล

1. หนังสือ วารสาร บทความ วิทยานิพนธ์
2. การสัมภาษณ์ แม่ชีในเสถียรธรรมสถานจำนวน 4 ท่าน, เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลรับผิดชอบโครงการทั้ง 3 โครงการ ของกิจกรรมสร้างโลกโดยผ่านเด็ก และผู้ที่เข้าร่วมโครงการ
3. สถานปฏิบัติธรรมเสถียรธรรมสถาน และโครงการทั้ง 3 โครงการของกิจกรรมสร้างโลกโดยผ่านเด็ก

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

แม่ชีในเสถียรธรรมสถาน จำนวน 4 ท่าน, เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลรับผิดชอบโครงการ 3 โครงการของกิจกรรมสร้างโลกโดยผ่านเด็ก และผู้ที่เข้าร่วมโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกต และ การสัมภาษณ์ คือ

การสังเกต ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกต ทั้งแบบมีส่วนร่วม และ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม โดยมีกรอบในการสังเกต คือ

1. สังเกตเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศของสถานปฏิบัติธรรมเสถียรธรรมสถาน และ โครงการของกิจกรรมสร้างโลกโดยผ่านเด็ก 3 โครงการ
2. รูปแบบและขั้นตอนในการจัดโครงการแต่ละโครงการ การทำงานของเจ้าหน้าที่ในโครงการ รูปแบบของกิจกรรม บรรยากาศในการจัดกิจกรรมและ ความสัมพันธ์ระหว่าง
 - เจ้าหน้าที่ และ เจ้าหน้าที่
 - เจ้าหน้าที่ และ ผู้เข้าร่วมโครงการ
 - ผู้เข้าร่วมโครงการ และ ผู้เข้าร่วมโครงการ
3. บุคลิกภาพ การแสดงออก และสภาพจิตใจ ของผู้เข้าร่วมโครงการ
 - ก่อนการเข้าร่วมโครงการ
 - ระหว่างการเข้าร่วมโครงการ
 - หลังการเข้าร่วมโครงการ

การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ทั้งแบบเป็นทางการ และ การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีกรอบในการสัมภาษณ์ คือ

1. จุดประสงค์ในการก่อตั้ง และหลักการทำงานของสถานปฏิบัติธรรม เสถียรธรรมสถาน และโครงการในกิจกรรมสร้างโลกโดยผ่านเด็ก 3 โครงการ

- จุดประสงค์ของการก่อตั้งเสถียรธรรมสถาน
- หลักการทำงานของเสถียรธรรมสถาน
- หลักและแนวคิดในการเลือกกลุ่มประชากรที่จะให้ความช่วยเหลือและพัฒนา

คุณภาพชีวิต

2. หลักในการทำงาน และ จุดประสงค์ในการจัดโครงการของกิจกรรมสร้างโลกโดยผ่านเด็กทั้ง 3 โครงการ

- จุดประสงค์ของการทำงานในแต่ละโครงการ
- ขั้นตอนในการจัดรูปแบบของการทำงาน
- การกำหนดตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในโครงการ
- หน้าที่และวิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ในโครงการ
- หลักในการทำงานของแต่ละโครงการ
- รูปแบบของกิจกรรมที่เหมาะสม
- บรรยากาศในการจัดกิจกรรม
- การจัดวิทยากรผู้ให้ความรู้
- ผลที่ได้รับในแต่ละโครงการ
- วิธีการประเมินผลของแต่ละโครงการ
- ผลสำเร็จของแต่ละโครงการ
- ข้อดี ข้อเสีย ของโครงการ

3. ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับ จากโครงการของกิจกรรมสร้างโลกโดยผ่านเด็ก 3 โครงการ

- แนวความคิดและเหตุผลในการเข้าร่วมโครงการ
- แนวความคิด และ การดำรงชีวิต
 - ก่อนการเข้าร่วมโครงการ
 - ระหว่างการเข้าร่วมโครงการ
 - หลังการเข้าร่วมโครงการ

- ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงแม่ชีคันสนีย์ เสถียรสุด และเจ้าหน้าที่ของเสถียรธรรมสถาน เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ และเก็บข้อมูล

2. ทำการศึกษาการทำงานของโครงการของกิจกรรมสร้างโลกโดยผ่านเด็ก แต่ละโครงการ รวมทั้งสังเกต และ สัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมโครงการ

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลโดย

1. การสัมภาษณ์บุคคล
2. การศึกษาจากวัตถุหลักฐาน เช่น เอกสาร รูปภาพ เทป
3. การสังเกตจากเหตุการณ์และสถานที่

ซึ่งสรุปได้ว่า จากการตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีการทั้ง 3 นี้ ผู้วิจัยจึงสามารถนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ได้ว่าการทำงานของโครงการของกิจกรรมสร้างโลกโดยผ่านเด็ก 3 โครงการ มีลักษณะในการจัดโครงการดังนี้ คือ

- การสร้างบรรยากาศ
- การกำหนดวัตถุประสงค์
- การวางแผนการดำเนินงาน
- การดำเนินการ
- การจัดกิจกรรม
- การประเมินผล

ซึ่งผู้วิจัยพบว่า มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการบริหารโครงการการศึกษานอกโรงเรียนของ มัลคัม โนลส์ (Malcolm S.Knowles) 7 ขั้นตอน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กรอบแนวคิดในการทำวิจัย เพื่อใช้เป็นหลักในการสร้างแบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ของการวิจัยในครั้งนี้